

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI,
KULTURE I ŠPORTA

Broj: 07-01-49-~~307~~-1/20
Široki Brijeg, 21. travnja 2020. godine

Osnovnim i srednjim školama
n/r ravnatelja

Predmet: Upute o vrednovanju i ocjenjivanju učenika tijekom nastave na daljinu, dostavljaju se

Poštovani!

U privitku akta Vam dostavljamo Upute o vrednovanju i ocjenjivanju učenika tijekom nastave na daljinu. One su rezultat iskustva i prakse učitelja i nastavnika iz osnovnih i srednjih škola naše Županije.

UPUTE O VREDNOVANJU I OCJENJIVANJU UČENIKA TIJEKOM NASTAVE NA DALJINU

Budući da nije izvjesno kada će se učenici vratiti u škole, potrebno je započeti s procesima vrednovanja i ocjenjivanja kako bismo omogućili zaključivanje ocjena na kraju nastavne godine.

U suradnji sa Zavodom za odgoj i obrazovanje izradili smo ove upute, iako smo svjesni da one ne mogu odgovoriti na sva pitanja, kao ni objasniti sve slučajeve iz svakodnevnog rada.

Pripreme za vrednovanje

Nastava na daljinu odvija se u izvanrednim okolnostima i treba iskoristiti sve njezine prednosti, a pokušati izbjeći većinu nedostataka. Ovakav način nastave učenicima ne smije biti prepreka u daljnjem napredovanju, a pogotovo u prijelazu na višu razinu školovanja.

U prvom planu treba biti dobrobit učenika koje kvalitetnim povratnim informacijama treba poticati na učenje, pri čemu ocjenjivanje treba biti u drugom planu.

Učitelji/nastavnici trebaju biti stalno u kontaktu s učenicima, pratiti njihov rad i pomagati im.

Učitelji/nastavnici trebaju informirati učenike što će i kako ocjenjivati.

Učitelji/nastavnici trebaju razlučiti bitne sadržaje od onih koji su manje bitni ili činjenica koje opterećuju nastavu, a ne doprinose ostvarivanju ciljeva nastave.

Učenicima koji nisu bili aktivni, učitelj/nastavnik (učitelj u razrednoj nastavi, razrednik u predmetnoj nastavi i srednjoj školi) treba kontaktirati roditelje kako bi se utvrdili razlozi neispunjavanja obveza i dogovorile mjere koje će motivirati učenika za rad te prevladale određene poteškoće kao što je nedostatak odgovarajuće informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT), niska razina digitalne pismenosti učenika i/ili učenikova okruženja, nedostupnost internetske veze, drugi razlozi.

Stručni suradnici obvezni su donijeti prijedlog mjera potpore učenicima, a osobito učenicima s poteškoćama i preprekama u učenju i sudjelovanju.

Ravnatelji su obvezni, uz pomoć IKT-a organizirati, u skladu s mogućnostima, sastanke s učiteljima/nastavnicima (npr. po stručnim aktivima, učiteljskim/nastavničkim vijećima) na kojima bi analizirali uspješnost provedbe nastave na daljinu na razini škole, uočili probleme te donijeli prijedloge za njihovo otklanjanje.

Vrednovanje i ocjenjivanje

Najbitnije je da se učitelji/nastavnici pridržavaju članka 7. Pravilnika o načinu praćenja i ocjenjivanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 15/18) odnosno da se pridržavaju načela provjeravanja i ocjenjivanja.

Članak 7.

Načela provjeravanja i ocjenjivanja)

Provjeravanje i ocjenjivanje učenika treba provoditi tako da se:

- a) poštuje učenikova osobnost*
- b) potiče učenikovo samopouzdanje i njegov osjećaj napredovanja*
- c) potiče učenika na aktivno sudjelovanje u nastavi i izvannastavnim aktivnostima*
- d) omogućava učeniku da se sam javi za provjeru znanja*
- e) koriste različiti načini provjeravanja i ocjenjivanja u odnosu na sadržaj i razred*
- f) omogućava učeniku razvoj i iskazivanje kritičkog mišljenja*
- g) osposobljava učenika za samoučenje, samoprocjenu svojeg znanja i procjenu znanja drugih učenika.*

Ono što treba posebno naglasiti je da sadržaji koje učitelji/nastavnici podučavaju i vrednuju trebaju biti usmjereni na bitno i oslobođeni sporednih detalja ili činjenica. Sporedni detalji ili nepotrebne činjenice mogu odmaknuti učenika s onoga što je zaista važno te ga nepotrebno opteretiti, umjesto da mu omoguće shvaćanje šireg konteksta.

Tijekom vrednovanja i ocjenjivanja učitelji/nastavnici će skrbiti o dobrobiti i poticanju učenika, a tek onda o ocjenjivanju naučenog.

Razredna nastava

Budući da se u razrednoj nastavi komunikacija učenika i učitelja uglavnom odvija posredstvom roditelja, nije nužno imati u svim nastavnim cjelinama svih nastavnih predmeta brojčane ocjene u ovom razdoblju u kojem se provodi nastava na daljinu. Također nije potrebno provesti planirane provjere znanja i vještina.

Za razrednu nastavu dovoljno je pratiti aktivnost učenika - jesu li sve zadaće i vježbe izrađene te dati učenicima da naprave neke od kompleksnijih zadataka koji služe sintezi znanja, a poticajni su za učenje, kao što su izrada plakata, umnih mapa, crteža, sastavaka, kvizova.

Naglašavamo da u razrednoj nastavi učenika nije potrebno usmeno ispitati tijekom nastave na daljinu.

Predmetna nastava i srednje škole

Standardni načini provjere koju primjenjujemo u redovnoj nastavi ne mogu se funkcionalno upotrebljavati u nastavi na daljinu te ih treba izbjegavati.

Planirane pisane provjere znanja se ne provode tijekom nastave na daljinu (pisani ispit znanja, školske zadaćnice).

Učitelj može ocijeniti pisani rad učenika, s tim da se takvi zadatci ne zadaju u realnom vremenu (sastav na zadanu temu, zadanu vježbu i slično).

Usmeno ispitivanje učenika (videopoziv) može se provoditi jedino uz suglasnost učenika odnosno roditelja učenika za malodobnu djecu.

Učenikov uspjeh u svakom predmetu ocjenjuje se najmanje dva puta u pojedinom obrazovnom razdoblju ako je fond sati jedan ili dva sata tjedno, a ako je fond sati tri i više sati tjedno učenik se ocjenjuje najmanje tri puta u pojedinom obrazovnom razdoblju.

S obzirom da je nastava prekinuta polovinom ožujka, dva mjeseca nakon početka drugog obrazovnog razdoblja, evidentno je da svi učenici imaju najmanje po jednu ocjenu iz svakog nastavnog predmeta. Druga ocjena, ukoliko je učenici nemaju, može se dati na temelju učenikovog zalaganja i izvršavanja obveza pod element koji su svi aktivni usuglasili prije početka ove školske godine – Kultura rada ili Aktivnost. Nadalje, u svakom predmetu moguće je napraviti i jedan složeniji zadatak u obliku plakata, prezentacije, projekta, istraživačkog rada, kritičkog prikaza, prezentacije, videa ili problemskog zadatka. Dakle, barem dvije ocjene do kraja nastavne godine mogu dobiti svi učenici.

Vrednovanje i ocjenjivanje učenika završnih razreda srednjih škola

Osobitu pozornost posvetiti procesu mentoriranja/vođenja učenika pri izradi maturalnih/završnih radova kao i organizaciji i realiziranju mature u skladu s objektivnim mogućnostima.

Strukovne škole

U ovoj školskoj godini i u strukovnom obrazovanju naglasak se treba staviti na ostvarivanje ciljeva u kognitivnoj domeni, odnosno, na sam proces učenja, dok se uvježbavanje vještina može prebaciti u sljedeće godine. Nadalje, sve što se može odraditi simulacijom (korištenjem raznim digitalnih alata: npr. izrada i projektiranje električnih shema, tehničko crtanje i dokumentiranje, projektiranje konstrukcija, izrada 2D i 3D model, CAD u svim tehničkim programima, projektiranje okoliša, automchatronika...), u ovim uvjetima treba se više raditi, odnosno staviti fokus na simulacije i virtualne strojeve. U završnim razredima strukovnih škola zadatci za izradu i obranu završnog rada, mogu se prilagoditi trenutnoj situaciji tako da se umjesto izrade konkretnog rada napravi simulacija i napiše elaborat. Obrana rada može se realizirati kao i usmeno ispitivanje (videokonferencija 20 minuta). Za one koji moraju imati provjeru praktičnih vještina, može se pojednostaviti zadatak (kuharstvo, slastičarstvo: pripremiti jednostavna jela za koja se može pretpostaviti da roditelji kod kuće imaju namirnice za njihovo izvođenje; posluživanje: snimiti videouradak ili izravnom videokonferencijom prikazati pravilno postavljanje stola i posluživanje za stolom). Za frizere se također može snimiti video ukoliko učenik/ca posjeduje potrebnu opremu za rad kod kuće.

Važno:

Svaku ocjenu koju nastavnik priopći učeniku nastavnik mora odmah ubilježiti u svoje osobne bilješke kako bi se osigurao upis u imenik kada se za to steknu uvjeti.

Zaključivanje ocjena

Zaključna ocjena iz nastavnog predmeta, na kraju svakoga obrazovnog razdoblja i na kraju nastavne godine, za svakog učenika mora biti odraz njegovih cjelokupnih odgojno-

obrazovnih postignuća tijekom školske godine (uključujući i nastavu na daljinu), utemeljena na bilješkama o praćenju učenika i na ocjenama upisanim u imenik.

Zaključna ocjena iz nastavnog predmeta na kraju nastavne godine ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena u obrazovnom razdoblju, osobito ako je učenik pokazao napredak u drugom obrazovnom razdoblju.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Pismohrani.

MINISTRICA
Ružica Mikulić